

ندامعصوم - مسیر، نام آشنا و سرراست است. عمارتی بازمانده از روزگاری دور و کهن در مصلی ۴. بار جرج آجرهایی که میان ساختمان های نو و امروزی، خواهی نخواهی از دور چشم را درگیر می کند. بارها از پشت ثانیه های چراغ قرمز و ترافیک، دود، بوق و همه همه این حوالی چشمم گره خورده است به دیوارها و ستون هایی که نام کهن مصلی را بر دل گرفته اند تا هر وقت پای صحبتی به میان می آید، مسئولان از آن به عنوان میراثی گران سنگ، در چند قدمی حرم مطهر یاد کنند. نام مصلی گره خورده با تاریخ و فرهنگ شهری است.

گفته می شود مشهد دو مصلی بزرگ داشته است که از یکی جز مخروبه های بیش نمانده است؛ اما از خوش اقبالی آدم های این عصر، حیات دیگری هنوز هم به هم نفس های هنرمندان گرم و تازه است.

زمستان کانون هنرمندان و هنردوستان مصلی، دست کمی از بهار و تابستان ندارد. با ایوانی هایی رو به آفتاب و پنجره هایی مشرف به حیاط و گنبدی کم خیز و پنجره هایی بزرگ، شیشه هایی شفاف و پلکانی آجری که عمارتی دلچسب و خاطره انگیز را شکل داده اند. عمارت با اتاق های تودرتو غیر از وقت نماز هم جذبه و نیروی عجیبی دارد و آرامشی شگرف و عمیق.

گفته می شود میرزا صالح از نقبای سادات رضوی که بانی ساخت مدرسه نواب و چندین و چند مدرسه دیگر این شهر بوده است، هم زمان با احداث آن ها به فکر ایجاد مکانی جهت برگزاری نماز جمعه، عید قربان و عید فطر افتاده است و بیرون دروازه شهر، مصلی را به این منظور در نظر گرفته اند، تا راه را برای نمازگزاران این حوالی سهل و آسان کنند.

از تصمیم گیری میرزا صالح تا واگذاری کار به معمار خوش ذوق و بنام عصر، حاجی شجاع، چیزی نمی گذرد. تا این نام هم برود در ردیف هنرمندان بنا و برای همیشه محفوظ و ماندگار بماند. نام حاجی شجاع به عنوان مرمتگر مسجد گوهرشاد باقی است و نیز یکی از معماران قرن یازدهم.

در یکی از کتیبه های ماندگار، سال احداث بنای مصلی را ۱۰۸۶ نگاشته اند که با زمان حکومت سلطان سلیمان صفوی مقارن بوده است. کتیبه های معرق همراه با گچ کاری و مقرنس، حجت را بر هنر این مجموعه تمام کرده است.

مدیر مرکز آفرینش و پژوهش هنرهای سنتی و صنایع دستی بنای تاریخی مصلای خبر داد

تشکیل روز بازار هنر در مصلی مشهد

۱۳۱۰ ثبت مصلی در میراث فرهنگی

مصلی امروز اعتبارش را از حضور و فعالیت هنرمندانی دارد که مرکز آفرینش و پژوهش هنرهای سنتی و صنایع دستی را شکل داده اند. رونق عمارت به هم نفس هایی گرم است که دنیایشان فراتر از آدم های معمولی، عادی و همیشگی است.

اعتقاد و باور سید ابوالفضل حسینی به عنوان مدیر یک مجموعه متفاوت هم چنین است. وی از میراث خلق شده با سر انگشت هنرمندان در این مجموعه تعریف می کند و دوست دارد قبل از همه این حرف ها بادی شود از پنج دی ۱۳۱۰ که بنای تاریخی مصلی ثبت میراث فرهنگی شده است تا بگوید: این مجموعه جزو اولین مراکزی است که در مشهد ثبت میراث شده است.

حسینی از ۱۶ رشته هنری شامل قلم زنی، نقاشی قهوه خانه ای، ساخت سازهای سنتی، تراش فیروزه و سنگ های قیمتی، چرم، تذهیب، منبت کاری، سفال و... در این مجموعه تعریف می کند که هنرمندان را سخت مشغول کار کرده است و اختصاص فضایی برای هنر آفرینی آن ها را از امتیازات این مجموعه می داند.

او در توضیح بیشتر می گوید: برای بهره مندی از فضای این مجموعه که به صورت رایگان در اختیار گذاشته می شود، داشتن کارت صنایع دستی و هنرمندی لازم است و با تأیید آن توسط کارشناس مجموعه، فضایی برای کار در اختیار هنرمندان رشته های مختلف قرار می گیرد.

حسینی معتقد است: این اقدام گامی در جهت حمایت از صنایع دستی و هنر ایرانی است؛ آن هم در زمانی که با ورود بی رویه کالاهای چینی و استقبال خریداران در بازار، هنر ایرانی تهدید می شود. وی تأکید می کند: حمایت نکردن از این هنر، به ویژه صنایع دستی ضربه اول را به هنرمندان مای می زند.

جای خالی بازار هنری در مشهد

مدیر مجموعه مصلی با اشاره به برنامه هایی که در آینده برای این مجموعه در نظر دارند، از تشکیل روز بازار هنر در عمارت مصلای خبر داده، می گوید: با توجه به اینکه مصلای به عنوان یکی از بازارهای بزرگ مشهد مورد توجه است و وجود بازارهای مختلف و چندشبه بازارها پاسخگوی تقاضای مردم در تهیه مایحتاج زندگی شان است، جای خالی بازار هنری ایجاد می کند، فضایی به این منظور در نظر گرفته شود و تصمیم ما بر این است که به زودی روز بازار هنر در این مجموعه پا بگیرد.

وی درباره طرح دیگری که به منظور شناسنامه دار شدن اشیای قدیمی و کهن در این مجموعه در حال بررسی است، توضیح می دهد: اشیای قدیمی و کهن بسیاری در خیلی از خانه ها وجود دارند که صاحبانشان از ارزش هنری آن ها غافلند و هدف ما این است که با معرفی این اشیای به مجموعه و تأیید توسط کارشناس مربوطه، آن ها را شناسنامه دار و کددار کنیم.

بازدید رایگان از مجموعه هنری مصلی

حسینی از مصلی به عنوان یکی از جاذبه های گردشگری شهر یاد می کند و می گوید: برخی از مخاطبان مجموعه، رهگذرانی را شامل می شوند که توریست یا مسافر هستند و قصد رفتن به حرم مطهر را دارند و به دلیل نوع متفاوت ساختمان، کنجکاوی و مشتاق دیدار فضای درونی می شوند؛ با این حال هنوز هم خیلی از مشهدهای و بومی های این محله، از وجود فعالیت های هنری داخل مصلی بی خبرند و ما همین جا از مردم می خواهیم زمانی را به منظور بازدید از این مجموعه و فعالیت های هنری در حال انجام آن اختصاص دهند.

رقابت عکاسی در موضوع مصلی

مدیر مجموعه همچنین از یک رقابت عکاسی ویژه بنای مصلی خبر می دهد و می گوید: گرچه تصاویر مختلفی از این بنا در میراث فرهنگی وجود دارد، با این همه به منظور تهیه آرشیو غنی و پروپیمانی از این مجموعه، قصد بر این است که قاب ها و نماهای تازه ای جمع آوری شود و از همه هنرمندانی که تصویر تازه ای از مصلی دارند، دعوت به عمل می آوریم تا آن ها را در اختیار مجموعه قرار دهند؛ این مسابقه از ۱۵ دی ماه تا ۱۵ بهمن ماه ادامه دارد.

حمایت از صنایع دستی

حسینی تأکید ویژه ای بر حمایت از صنایع دستی دارد؛ تا آنجا که خاطرنشان می کند: مردم یقین داشته باشند با خرید و نگهداری هر کدام از این اشیای که به نوعی سرمایه فرهنگی ما به حساب می آیند، علاوه بر حمایتی که از هنرمندان دارند، به لحاظ مادی نیز متضرر نخواهند شد؛ چرا که ارزش افزوده ای که از نگهداری شیء در آینده دستشان را خواهد گرفت، خیلی بیشتر از سرمایه گذاری آن ها در بانک ها خواهد بود؛ علاوه بر این، می توانند از داشتن آن اثر هنری در زندگی روزمره لذت ببرند.

زندگی هنر در مصلی

مدیر مجموعه هنری مصلی با اشاره به این موضوع که بازدید از مجموعه، هر روزه در ساعات اداری برای عموم مردم رایگان است، یادآوری می کند: خیلی از افراد، از فعالیت های درون مجموعه بی خبر هستند و در صدد هستیم علاوه بر مهیا کردن شرایط برای بازدید، فضایی را مهیا کنیم که مدارس و دانشگاه ها به خصوص دانشگاه هنر کلاس آموزشی و درسی شان را اینجا برگزار کنند.

حسینی می گوید: با تفاهم نامه ای که با فرهنگ سرای غدیر انجام شده است، تصمیم داریم که روزهای همایش در کنار اجرای برنامه، هنرمندان بتوانند آثار خود را معرفی و ارائه کنند.

در صدد
هستیم علاوه
بر مهیا کردن
شرایط برای
بازدید، فضایی
را مهیا کنیم
که مدارس
و دانشگاه ها
کلاس
آموزشی و
درسی شان را
اینجا برگزار
کنند